

V.l.n.r.: Christ Koolen (Bras Fijnaart), Joost Lambregts (gemeente Bergen op Zoom), Mark van Tilburg (gemeente Bergen op Zoom), Sjaak van Treijen (Lepelstraatse Boys), Jeffrey Jansen (DCM)

‘Zuurstof: motor van het leven, basis van de plant en van de groei van het grasveld’

Lepelstraatse Boys legt O2-veld aan voor betere lucht- en waterhuishouding

De zijkant van het B-veld van de Lepelstraatse Boys in het West-Brabantse Lepelstraat stond na fikse regenbuien standaard blank. Om de bespeelbaarheid te vergroten, vormde de gemeente Bergen op Zoom het veld in juli 2019 om tot een O2-veld.

Auteur: Karlijn Santi Raats

De dertig velden van Bergen op Zoom worden dagelijks onderhouden door sportveldbeheerder Mark van Tilburg; Bras Fijnaart doet het groot onderhoud. Van Tilburg: ‘Tijdens een voorlichtingsbijeenkomst in het najaar van 2016 maakte ik kennis met het O2-veld. Ik was meteen fan. Het blijft een natuurgrasveld, de waterdoorlatendheid is goed en de bewerkingen kunnen hetzelfde blijven als op een gewoon natuurgrasveld. De claim is dat een O2-veld niet hard wordt en vlak blijft. Als de toekomst dat inderdaad uitwijst, zou dat geweldig zijn.’ Bodemkundig adviseur Jeffrey Jansen van DCM voegt daaraan toe dat er inmiddels meerdere O2-velden liggen waar dit bewezen is.

De aanleiding

Het O2-veld in Lepelstraat is aangelegd door Bras Fijnaart, aanlegpartner van het eerste uur van het O2-natuurgrasconcept, samen met leveranciers DCM en Kybys. Het is de bedoeling dat Bras Fijnaart dit veld voor vijf jaar gaat onderhouden volgens het principe van rentmeesterschap over sportaccommodaties.

Joost Lambregts, opdrachtgever namens de gemeente Bergen op Zoom: ‘We kampten met veel wateroverlast. De eerste tien meter van het B-veld stond blank na een flinke regenbui. Het straatwerk loopt af naar het veld en het veld

loopt af naar de dug-outs; daar blijft dus makkelijk water staan. Het leek vaak wel een sloot. Sinds de aanleg van het O2-veld hebben we geen wateroverlast meer gehad. Er zit lava in de topklaag; die is in één keer aangebracht en zit voor de komende decennia op zijn plaats. Het verplaatst zich niet door de bodem, zoals zand. Het is dus een duurzame oplossing. Het grote poriënvolume in de lava zorgt ervoor dat water beter draineert. Ook zorgt de lava voor zuurstof in de topklaag, waardoor de grasmat sterker wordt.’

De aanleg

De grasplanten op het O2-veld zijn nog wat gevoelig, als een soort babyhuidje. Dat komt door de extreme weersomstandigheden van het afgelopen jaar, in combinatie met het late tijdstip van de aanvang van de werkzaamheden. Grasspecialist en projectleider Christ Koolen van Bras Fijnaart: ‘We hebben in de eerste weken heel veel regen gehad. Daarna kwam er een heel droge periode. Je kunt sproeien, maar daarmee houd je enkel de mat in leven. Deze omstandigheden zijn niet ideaal om een veld direct tot volle wasdom te laten komen.’

Ook al is de grasplant nog gevoelig, het aanlegteam heeft het veld al wel overgedragen aan de gemeente en de club. Koolen: ‘We hebben wel

6 min. leestijd

NATUURGRAS

aan goed in de peiling te houden wanneer de wortelontwikkeling begint. 'Ik bedoel niet de kleine witte worteltjes, maar de stevige wortels. Zodra je die ziet, heeft het veld belasting nodig. Daardoor krijgt het stabiliteit.'

Bodemontwikkeling

Jansen van DCM raadt aan om het veld in maart een boost te geven met voeding: 'Organische meststoffen zorgen voor bodemleven en voor een constante, rustige groei van de grasmat, zonder pieken.' Van Treijen reageert hierop: 'Je ziet hier en daar gele plekken op het O2-veld.

Hoe komt dat? Het andere veld is al groen.' Jansen legt uit: 'Gele plekken in de opstartfase zijn gebruikelijk bij het inmengen van lava in de toplaag. De gele vlekken kunnen het eerste jaar nog zichtbaar blijven. De grond is behoorlijk op zijn kop gezet en er is lava aan toegevoegd; die moet nog deel gaan uitmaken van de grond. Het O2-veld in Fijnaart liet in de eerste anderhalf jaar ook gele vlekken zien. Deze zijn inmiddels geheel

verdwenen.' Koolen wijst erop dat ook andere natuurgrasvelden in het eerste jaar na aanleg of renovatie kleurschakeringen vertonen.

Worteldiepte

Jansen knikt: 'Daarom moet je de grond weer een beetje op peil brengen. We hebben bij de aanleg DCM Vivisol toegevoegd om het bodemleven te verrijken, en een startmeststof om een goede basis te creëren voor het O2-veld. De bodem moet zich nu gaan ontwikkelen. Er komt een punt waarop er ineens een boost plaatsvindt doordat er vanaf het begin zuurstof in de bodem zit. Wortels van wel 18 cm zijn mogelijk bij een O2-veld.' Koolen waarschuwt: 'Je kunt omwille van de groene kleur nog zo lang mogelijk na-mesten in het najaar, maar dat levert geen duurzame kwaliteit op. Dan krijg je een grasmat die visueel mooi is, maar niet sterk, omdat de wortels maar pakweg 3 cm lang zijn. De kracht van de grasmat zit onder de grond, niet boven de grond. Daarom houden wij een veld in de winter liever wat "magerder", zodat de wortels op tijd actief worden. Na de winter moet je natuurlijk wel op tijd bemesten.'

Wortels blijven niet constant op dezelfde diepte. Afgelopen zomer heeft Jansen bij het O2-veld een worteldiepte van 15 cm gemeten; begin

februari mat Van Tilburg 10 cm. 'Dat is niet slecht,' zegt Van Tilburg. 'Maar hoe kan dat?' 'Door extreme hitte sterven wortels af,' verklaart Koolen. 'Als je mooie, lange wortels had, kun je daarmee zomaar 5 of wel 10 cm kwijtraken. Wortels bewegen mee met de omstandigheden. Daaronder vallen niet alleen de weersomstandigheden, maar ook de jaargetijden en het maaieregime.' Van Tilburg heeft er alle vertrouwen in dat het wortelpakket stevig en diep zal worden door de lava in de toplaag. 'Ze hebben alle mogelijkheid om te groeien.'

Open toplaag

Zuurstof is belangrijk voor de ontwikkeling van het bodemleven. Bodemleven is belangrijk voor de ontwikkeling van voeding. Ook afgestorven wortels zijn organische stof; die kan worden omgezet in voeding voor de plant. De lava zorgt ervoor dat de bodemstructuur open blijft en garandeert de luchtcapaciteit.

Net als bij alle O2-natuurgrastrajecten in Zuid-Nederland, heeft Kybys vastgesteld hoeveel lava er in de toplaag moet worden toegepast. Plann ingenieurs doet dat voor velden in Noord-Nederland. Beide ingenieursbureaus stellen met behulp van granulair onderzoek vast wat de korrelgrootte moet zijn en hoe de lava verdeeld moet worden; dat verschilt per veldsoort. Daarna wordt het functionele mengsel milieuhygiënisch gekeurd. Dat gebeurt middels een AP04-keuring en een uitloogtoets. Koolen: 'Het is verstandig om hierbij rekening te houden met een extra looptijd van een paar maanden.'

Aan een foto die vorige zomer is gemaakt van een steek in de bodem, kunnen Koolen en Jansen zien dat het poriënvolume in de bovenste laag groter is dan verder naar beneden. Koolen laat het resultaat zien van een steek uit de zomer van 2019. Je ziet dat er ca. 15 cm beworteling is in de hele beschikbare doorwortelbare ruimte. Het zand is netjes geaggregeerd door de speciale frees van Bras Fijnaart. De gaatjes tussen de lavakorrels zijn opener dan in het gebied eronder. Jansen: 'De gaatjes worden gevuld door zuurstof en water. Zuurstof is de motor van het leven en de basis van een plant en van de groei van het grasveld. Hoe sneller regenwater uit de bovenste 5 cm verdwijnt naar de onderliggende laag, hoe steviger het veld blijft. Bij een goede waterdrainage trapt niemand het gras er makkelijk uit met zijn noppen.'

Aanleg O2-veld

tot voorzichtigheid gemaakt. Dat betekent dat de vereniging het veld beter nog even met rust kan laten, omdat het anders vroegtijdig kapot gespeeld zou kunnen worden. Dat heeft de club goed opgepakt.'

Sportparkbeheerder Sjaak van Treijen, die zelf zestig jaar bij de club heeft gevoetbald, maar het nu rustiger aan doet en de vrijwilligers aanstuurt: 'We zijn creatief geweest in het zoeken naar plekken om te trainen. Met name op donderdag was het druk. Maar het is ons gelukt om het O2-veld de rust te geven die het nodig heeft. Dit jaar, na de grootonderhoudsperiode, wordt het veld in gebruik genomen.'

Wortelontwikkeling

Het gezelschap neemt een kijkje op het veld. Van Tilburg: 'Het weer zit nog steeds niet mee. Er is de afgelopen maanden veel regen gevallen in West-Brabant.' Koolen raadt de gemeente

Wortels van wel 18 cm zijn mogelijk bij een O2-veld

Mark van Tilburg

Christ Koolen

Sjaak van Treijen

Jeffrey Jansen

Sportveld- beheerder Lambregts: ‘Sinds de aanleg van het O2-veld hebben we geen water- overlast meer gehad’

Efficiënte veldbezetting

Lambregts knikt: ‘De bespeelbaarheid is voor ons als gemeente een belangrijk aspect. Wij zoeken mogelijkheden voor efficiënte veldbezetting.’

Een O2-veld biedt 100-150 extra speeluren ten opzichte van een gewoon natuurgrasveld. Meer heeft Bergen op Zoom ook niet nodig. Lambregts: ‘Een kunstgrasveld is een uitkomst als je te weinig ruimte hebt, want op kunstgras kunnen – in theorie – meer extra uren worden gespeeld. Maar in de praktijk kan dat vaak niet, want iedereen wil op primetime trainen, van maandag tot en met donderdag tussen zes en tien uur’s avonds. Wedstrijden zijn steeds meer alleen op zaterdag. Op vrijdag wordt er eigenlijk nooit getraind en ook de zondag is langzaam aan het verdwijnen als wedstrijddag (Lepelstraatse

Boys is een zondagvereniging). Een O2-veld biedt minimaal 100 extra speeluren; dat is voldoende.’ Koolen vergelijkt, knipogend: ‘Al zou een kunstgrasveld 6000 extra speeluren bieden, in de praktijk heb je daar niks aan. Met een Tesla S kun je in theorie ook 250 km/uur rijden. Maar op de snelweg kom je daar niet ver mee, en bovendien wordt je rijbewijs dan afgepakt.’ Jansen voegt daaraan toe: ‘Mocht je op dit O2-veld nog meer extra speeluren willen, dan kun je er ook nog een Grassmaster op aanleggen.’

Be social

Scan of ga naar:

www.fieldmanager.nl/article/32876/zuurstof-motor-van-het-leven-basis-van-de-plant-en-van-de-groei-van-het-grasveld